

vrijdag 21 oktober 2016, USAB

 Universiteit
Antwerpen

Schulden & schuldoverlast in Vlaanderen

vrijdag 21 oktober 2016, USAB

1. Schuldenproblematiek in dimensies
2. Problematische schulden als signaal
3. Verantwoordelijkheid, schuldeisers & schuldenaren

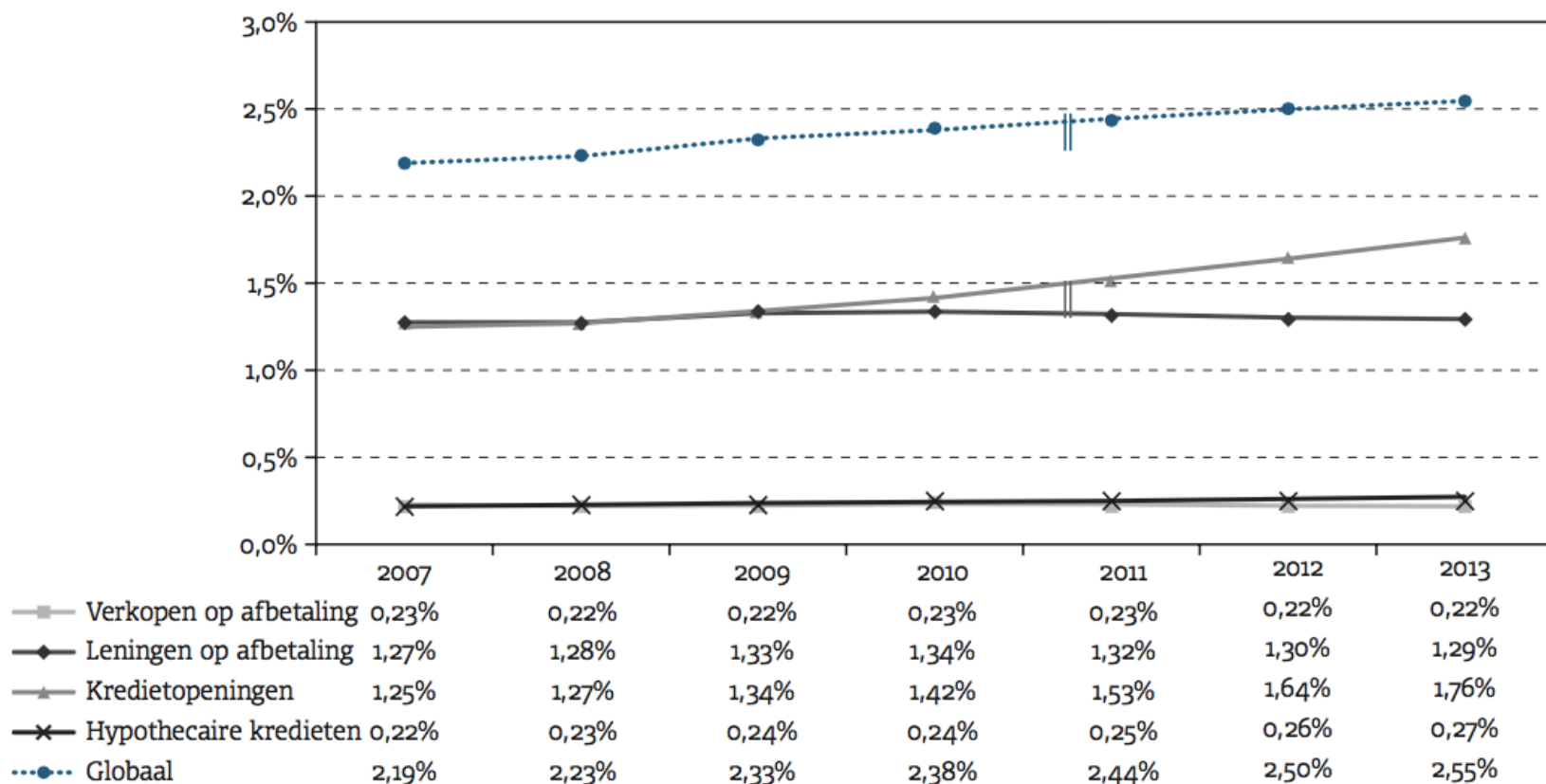
De schuldenproblematiek in dimensies

- Hoogte
- Diepte
- Breedte

De schuldenproblematiek in dimensies

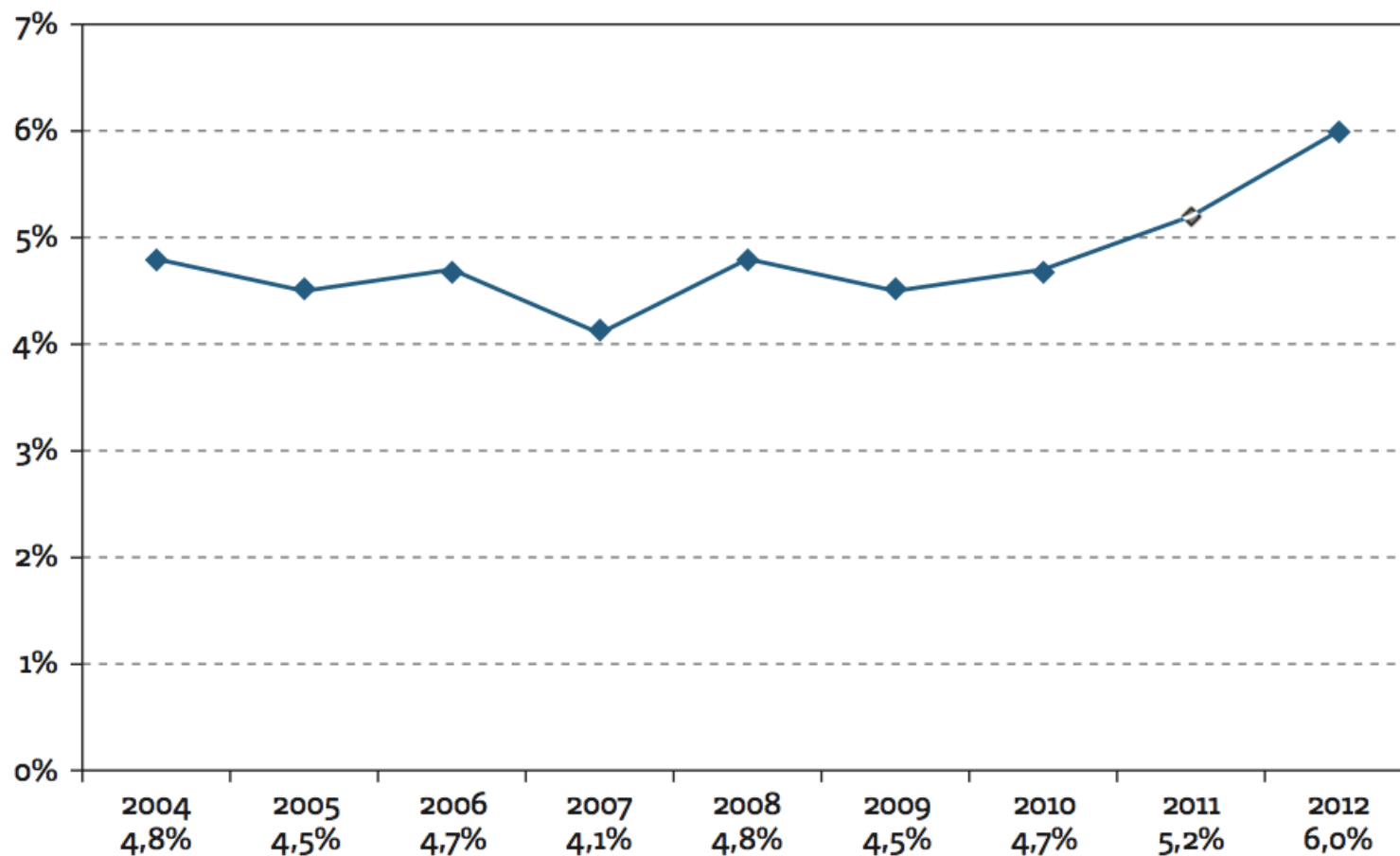
- Hoogte: aantal personen
- Diepte: kloof t.o.v. rest van bevolking
- Breedte: variatie aan schulden

Figuur 3 – Aandeel meerderjarige bevolking met achterstallig krediet in Vlaanderen, 2007-2013.

Bron: Berekening op basis van gegevens van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren en de bevolkingscijfers van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie.

Figuur 1 – Aandeel personen in een gezin met in het voorgaande jaar minstens één achterstallige betaling voor huur, nutsvoorzieningen of lening, Vlaanderen, 2004-2012.

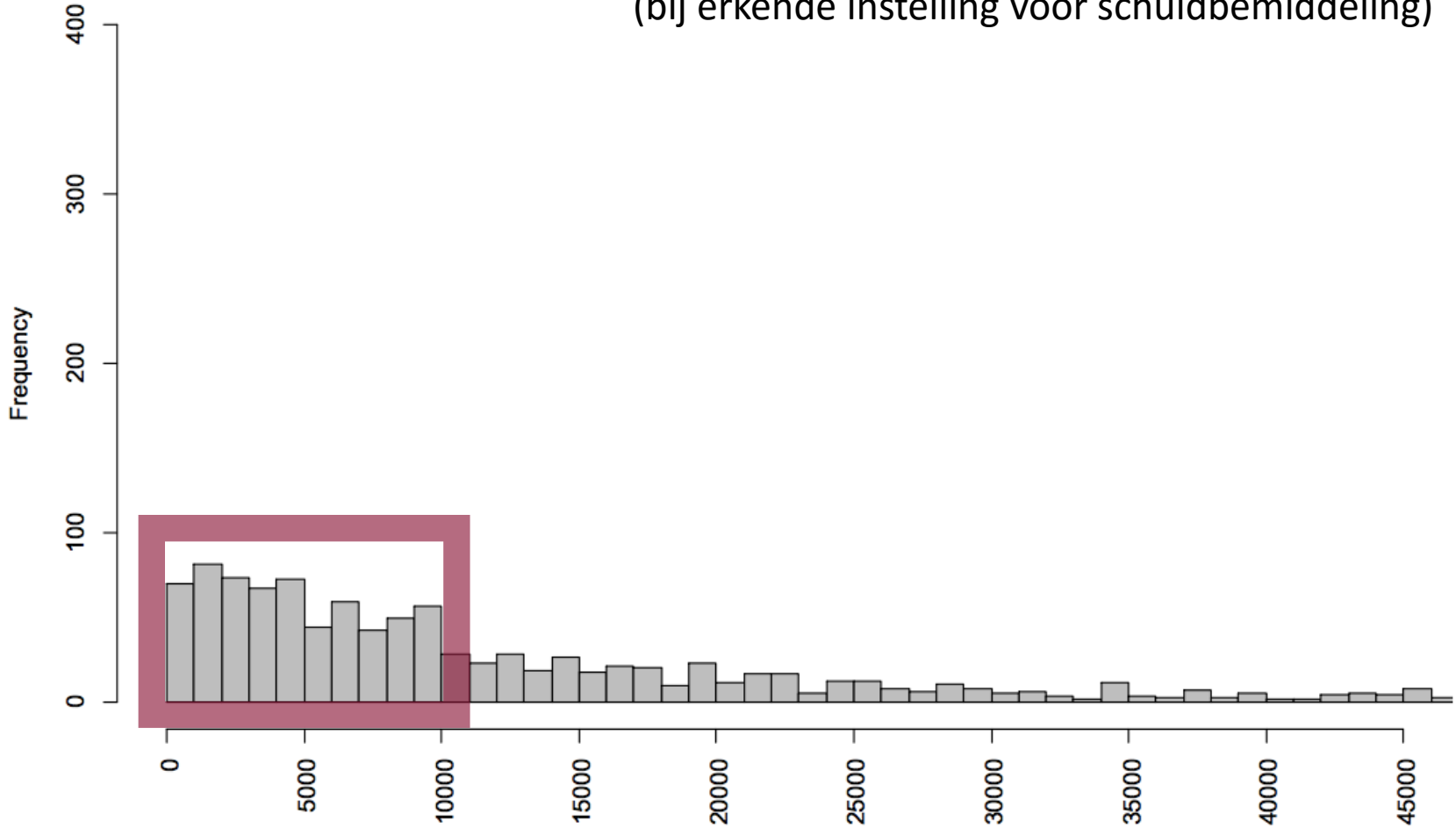
Bron: Studiedienst van de Vlaamse Regering, *Vlaamse Armoedemonitor 2014*.

Tabel 3 – Top acht van de meest voorkomende soorten schuld bij de opstart van dossiers die in 2013 liepen bij erkende instellingen voor schuldbemiddeling.

Soort schuld	Kans op aanwezigheid bij opstart van dossier
Nutsvoorzieningen	52,24%
Telecomschulden	42,00%
Gezondheidszorgschulden	41,70%
Fiscale schulden	36,92%
Kredietschulden: lening op afbetaling	32,15%
Huurschulden	32,07%
Andere schulden	27,90%
Kredietschulden: kredietopening	26,00%

Bron: Uitgebreide registratie Vlaams Centrum Schuldenlast (2014).

Totaalbedrag van de schulden - toestand bij opstart van het dossier (bij erkende instelling voor schuldbemiddeling)

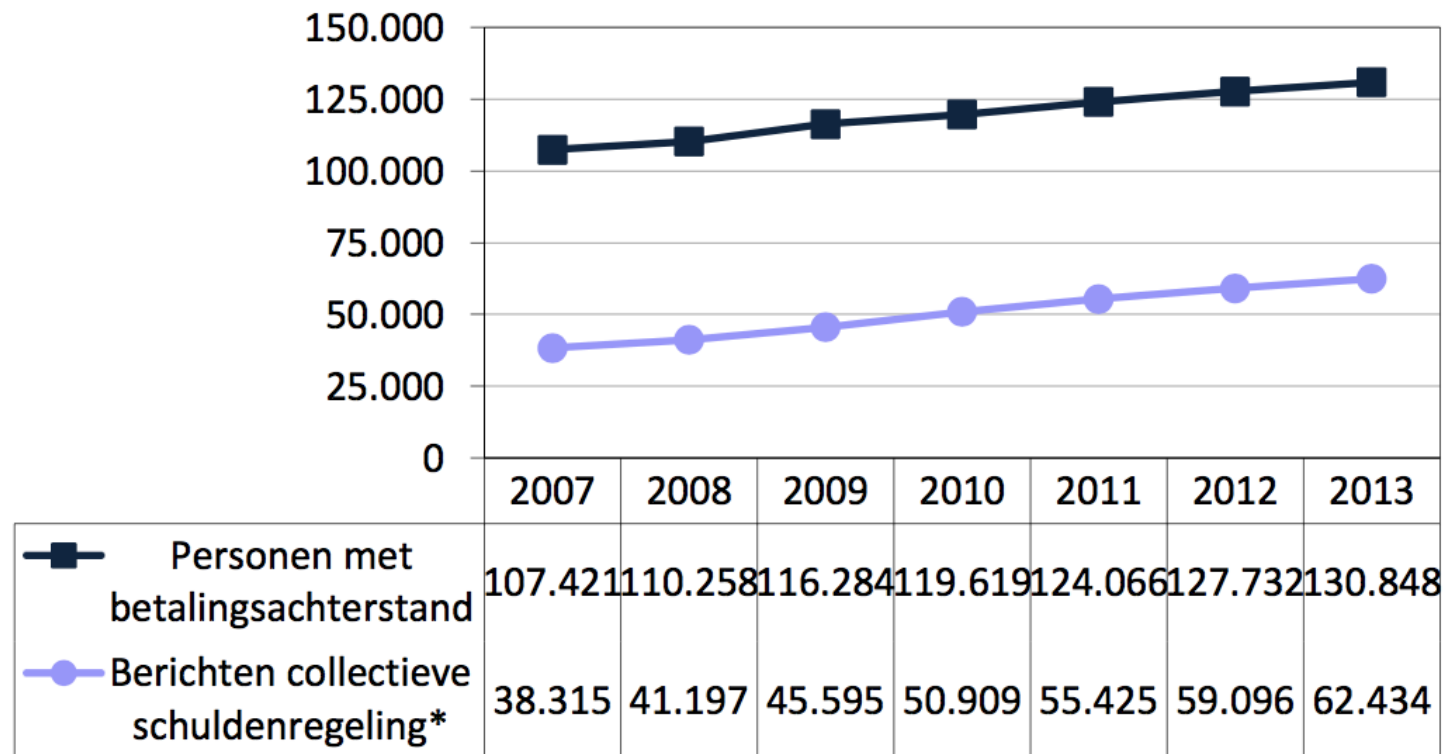

De schuldenproblematiek in dimensies

- Kreditschulden ...
- én 'kredietloze' schulden

Verwarring over schuld?

Figuur 5. Betalingsachterstand en collectieve schuldenregeling: evolutie (aantal personen in het Vlaams Gewest, 2007-2013)

Bron: National Bank van België

Collectieve Schuldenregelingen ...

3.4 Volgens aantal achterstallige contracten

(toestand einde periode - aantal personen)

	2011	2012	2013	2014	2015
Personen zonder contracten	16 850 (20,1 %)	17 551 (19,7 %)	18 615 (20,2 %)	21 070 (21,7 %)	21 312 (21,8 %)
Personen zonder achterstallige contracten	8 733 (10,4 %)	9 094 (10,2 %)	8 181 (8,9 %)	6 713 (6,9 %)	6 673 (6,8 %)
Personen met één achterstallig contract	19 986 (23,8 %)	20 977 (23,6 %)	21 497 (23,3 %)	22 242 (22,9 %)	21 989 (22,5 %)
Personen met twee achterstallige contracten	16 022 (19,1 %)	17 013 (19,1 %)	17 932 (19,4 %)	18 794 (19,4 %)	18 672 (19,1 %)
Personen met drie achterstallige contracten	10 374 (12,4 %)	11 545 (13,0 %)	12 406 (13,4 %)	13 216 (13,6 %)	13 472 (13,8 %)
Personen met vier achterstallige contracten	5 833 (7,0 %)	6 474 (7,3 %)	7 204 (7,8 %)	7 890 (8,1 %)	8 155 (8,4 %)
Personen met vijf achterstallige contracten of meer	6 078 (7,2 %)	6 370 (7,2 %)	6 527 (7,1 %)	7 140 (7,4 %)	7 363 (7,5 %)

De schuldenproblematiek in dimensies

- Kreditschulden ...
- én 'kredietloze' schulden

en een derde categorie?

- schulden door schulden
i.e. kosten invordering & gerechtelijke uitvoering

Schulden & complexiteit

Uit Nederlands onderzoek WRR:

“De overheid heeft te hoge verwachtingen van de financiële zelfredzaamheid van burgers. Voor veel mensen zijn de regels te ingewikkeld, bovendien wordt er te weinig rekening gehouden met de psychologie van mensen. Het onbedoelde gevolg is dat schuldenaren soms gedwongen zijn nog meer schulden te maken.”

PERSOONLIJK AANBOD MYLINE BY COFIDIS

Een geldreserve
van € 500 tot € 7 500⁽¹⁾

Vaste maandaflossingen vanaf
€ 30 per maand⁽²⁾

Complexiteit & verleiding

Geachte Mijnheer Storms,

Het is zeker al gebeurd dat u meer geld nodig hebt dan voorzien: onverwachte facturen, aankopen die niet kunnen wachten... er zijn zoveel gebeurtenissen die uw budget uit evenwicht kunnen halen.

Om het hoofd te bieden aan al die uitgaven heeft Cofidis, de kredietspecialist op afstand, voor u een soepele en gebruiksvriendelijke financieringsoplossing ontwikkeld die is aangepast aan uw budget zodat u al die uitgaven kunt opvangen zonder uw budget uit evenwicht te brengen:

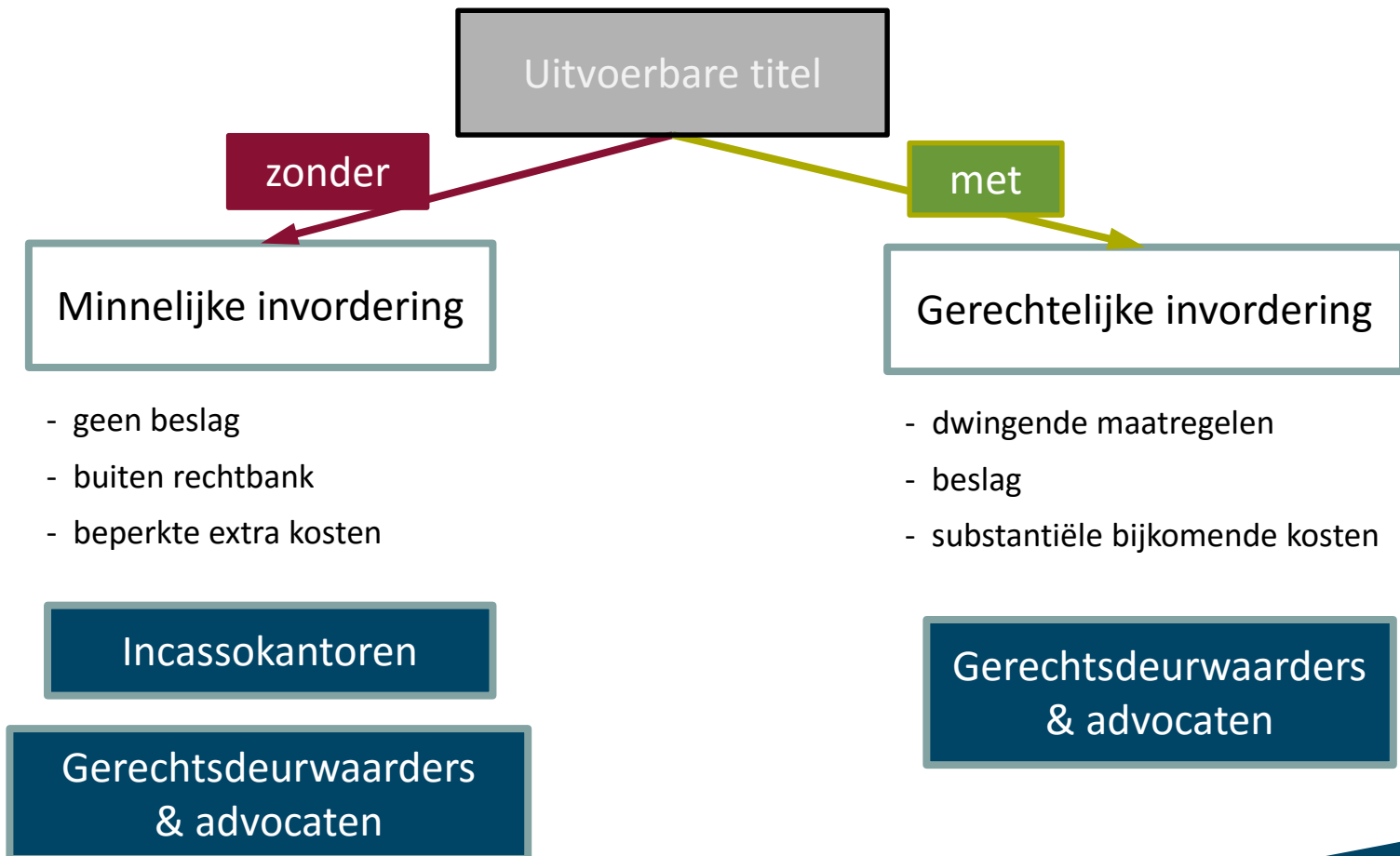
de MyLine by Cofidis-geldreserve van € 500 tot € 7 500⁽¹⁾.

De MyLine by Cofidis-geldreserve zorgt ervoor dat u op elk moment over een geldsom kunt beschikken: **€ 500, € 2 000, € 2 500... tot € 7 500⁽¹⁾**. U kiest het bedrag dat u nodig hebt en het bedrag van de maandelijkse aflossing dat het best bij uw budget past. Uw maandelijkse aflossing verandert niet, ongeacht het gebruikte bedrag.

Met MyLine by Cofidis weet u altijd wat u te wachten staat:

- u kiest het bedrag dat u wilt ontvangen.
- **U weet zeker dat u elke maand hetzelfde bedrag aflost.**
- U hoeft uw aankoop niet te verantwoorden.

Complexiteit & bescherming (?)

Schulden en verantwoordelijkheid

- Schuldenaar
- Schuldeiser
- Overheid

Schuldenaren

Uit Nederlands onderzoek WRR:

“De impliciete veronderstelling achter de huidige regels lijkt te zijn dat iedereen altijd netjes zijn post bijhoudt en begrijpt, reageert op aanmaningen, tijdig verzoekt om eventuele betaalregelingen en, mocht er toch iets mis gaan, de juiste wegen weet te bewandelen om de fouten te herstellen. De praktijk is echter dat lang niet iedereen dat kan en doet.”

Schulden en verantwoordelijkheid

- Schuldenaar
- Schuldeiser
- Overheid

Terug naar maatschappelijk niveau,
een politieke vraag:

“Wie betaalt wat?”

contact: elias.storms@uantwerpen.be